



RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNADEILD



Embætti
landlæknis
Sóttvarnalæknir



Berist til: Fjölmíðlar, almannavarnir.is, stjórnýsla og tengiliðir sóttvarnalæknis.

STÖÐUSKÝRSLA

Dags: 26.03.2020

Kl.: 17:00

Staðsetning: Samhæfingarstöð almannavarna/Embætti
landlæknis/Sóttvarnalæknir,

Neyðarstig vegna COVID-19

Framvinda

Unnið er hörðum höndum að því að miðla upplýsingum og ráðleggingum til almennings, stofnana og fyrirtækja. Allar leiðbeiningar er að finna á heimasíðu [Embættis landlæknis](#), [Ríkislögreglustjóra almannavarnadeild](#) og [Upplýsingasíðunni covid.is](#)

Ráðgjöf vegna COVID-19

Leiðir að ráðgjöf hjúkrunarfræðinga:

Alvarleg veikindi:

- **Vaktsíminn 1700**
- **Símtal á þína heilsugæslu á dagvinnutíma**

Minni veikindi:

- **Samskipti á Mínum síðum á heilsuvera.is**
- **Netspjall á heilsuvera.is - 8:00-22:00**

Mikið álag er á Læknavaktinni og Heilsuveru. Við hvetjum fólk til að kynna sér upplýsingar, sem eru á ofangreindum vefsíðum.

Fjöldi staðfesta smitaðra hér á landi er nú 802 og 720 eru í einangrun, þannig að 82 hefur batnað. Alls eru 459 innanlandssmit og ekki vitað um uppruna 90 smita.

Samtals hafa um 12.615 verið tekin, þar af 889 síðastliðinn sólarhring. Af þeim sem greinst hafa með COVID-19 á Íslandi hafa tveir látist.

[Skv. tölum Landspítalans](#) eru 17 innlagðir sjúklingar á Landspítala með COVID-19 smit, þar af eru 3 á gjörgæslu og í öndunarvél. 747 eru í eftirliti á Göngudeild COVID-19. Þá hefur 82 einstaklingum batnað og 15 einstaklingar hafa verið útskrifaðir af spítalanum.

26. upplýsingafundur, 26. mars, 2020.

Þáttakendur á fundinum voru Þórólfur Guðnason, sóttvarnalæknir, Alma Möller, landlæknir, Thor Aspelund, prófessor og Víðir Reynisson yfirlögregluþjónn, sem stjórnaði fundinum.

Alma Möller vildi biðla til heilbrigðisstarfsfólks um að fara varlega – bæði innan og utan vinnutíma. Hún upplýsti um að smit hefði greinst hjá starfsmanni á Landakoti. Þá hafði einnig greinst smit á Barnaspítala Hringins og ákveðið var í kjölfarið að loka Rjóðrinu á fæðingarvakt Landsspítalans til að vernda þá viðkvæmu starfsemi og tryggja að starfsfólk sé ekki að bera smit til þeirra sem þar hafa sótt þjónustu.

Þórólfur Guðnason sagði að af þeim sem eru nýgreindir með smit voru um 50% nú þegar í sóttkví sem segir að aðferðafræði okkar og þær aðgerðir sem beitt hefur verið eru að virka.

Reiknilíkan sérfræðingateymis Háskóla Íslands, Landlæknis og LSH sýnir að enn er meðaltalsaukning smita hér á landi áfram ein sú minnsta í Evrópu. Því er hvetjandi fyrir okkur að halda áfram á sömu braut hvað varðar sóttvarnir líkt og útfærslur um samkomubann og sóttkví.

Þórólfur hvatti alla til að halda áfram samfélagslegum aðgerðum – allar miði þær að því að draga úr smitum, vernda viðkvæma hópa og draga úr álagi á heilbrigðisþjónustu. Hann er viss um að það beri árangur og þannig getum við sem samfélag náð góðum árangri. Hann vakti sérstaka athygli á öryggi starfsmanna í þjónustu, að fólk fari eftir leiðbeiningum um smit- og sýkingavarnir og að það sé á ábyrgð atvinnurekenda að sjá til þess að það sé gert.

Þórólfur vildi ítreka að aðgerðir um smitvarnir miði á þessum tímamarki ekki að því að framkalla hjarðónæmi. Það hugtak sé spröttið úr fræðum um bólasetningar. Við séum of snemma í faraldrinum til að geta að hugað að slíkum aðgerðum en auðvitað sé stefnt að því að smit verði minni með tímanum en aðeins þannig muni faraldurinn renna sitt skeið – við þurfum að lækka ris hinnar frægu kúrfu. ÞG upplýsti um að pinnar hefðu fundist á LSH og að sending hefði einnig komið til landsins og pinnar eru komnir til landsins.

Thor Aspelund kynnti niðurstöður reiknilíkans, sem hannað hefur verið til að meta þróun faraldsins á vísindalegan hátt. Líkanið sé viðurkennt í smitsjúkdómafræðum en niðurstöðurnar eigi þó að taka með fyrirvara þar sem um stærðfræðilíkan sé að ræða. Nánari upplýsingar um líkanið má finna á síðu Háskóla Íslands, **COVID19.HI.IS** – þar má jafnframt nálagst öll gögn, mikill áhugi væri meðal stærðfræðinga og annarra og gætu allir áhugasamir nálagst ítarlegar upplýsingar á vefsvæði Háskólans. Miðað við virk smit 25. mars voru 669 þ.e.a.s. öll smit mínus þá einstaklinga sem náð hafa bata, sjúkraúslegur og gjörgæslulegur einnig í líkaninu. Virk smit muni ná toppi og byrja síðan að fara niður aftur – raunhæft miðað við sögu slíkra faraldra.

Líkanið leitast til við að segja til um líklega þróun á næstu þremur vikum. Niðurstöður geta nýst við ákvarðanatöku viðbragðsaðila og heilbrigðisþjónustu og þannig hjálpað til við að draga úr faraldrinum. Er unnið af gagnavísindahópi sem kom saman frá Háskóla Íslands, embætti landlæknis og LSH. Á spítalanum vinnur flæðarannsóknateymi sem skoðar hvernig sjúklingar flæða um spítalann og það megi nýta fyrir spána. Markmiðið sé að hafa þekkingu á hvert sé líklegt álag á heilbrigðiskerfið hverju sinni. Að skilja hvað er að gerast í nánustu framtíð. Þá þurfi að liggja fyrir mat um hvenær við náum hinum svokallaða smittoppi en einnig hvernær sé líklegt að samfélagið komist aftur í fyrra horf. Er það eftir páska? Verður sumarið eins og við eigum að venjast?

Byggt er á lógístískum vexti faraldursins og horft er til þróun hans í öðrum löndum. Þótt mismunandi vöxtur sé í hverju landi fyrir sig fylgir faraldurinn sambærilegum lögmálum alls staðar. Þess vegna sé hægt að nýta gögn um faraldurinn frá öðrum löndum til að spá til um horfur hér á landi.

Thor benti á sveiflur milli spánna nú þegar búið er að birta þrjár spár opinberlega. Sú fyrsta hafi verið há, önnur lág en sú þriðja mitt á milli. Thor sagði að þetta gerðist stundum í vísindum en að eftir því að fram liðu stundir yrðu minni sveiflur á milli spánna. Spár verði uppfærðar reglulega eða um 2-3svar í viku þrátt fyrir að þær verði ekki birtar eins oft. Mjög fljótt hafi verið að vinna samkvæmt svartsýnustu spá og grípa til hertra aðgerða. Líkanið gefur til kynna að það var rétt ákvörðun – og það styrkir viðbragðsaðila til að halda áfram á sömu braut. Thor útskýrði að ef ekki eða of seint er gripið inn í smitfaraldur af þessu tagi megi sjá svokallaðan *óheftan veldisvöxt* á smitum. Vöxturinn sé þá þannig að hann fer rólega af stað en vex síðan mjög hratt eins og raunin hefur verið núna t.d. í New York ríki í Bandaríkjunum. Markmiðið hér hefur verið að hefta vöxtinn og hafa þær aðgerðir borið mjög góðan árangur. Þess vegna fylgja uppsöfnuð smit hér á landi heftum vexti þ.e.a.s. okkur hefur tekist að hemja faraldurinn.

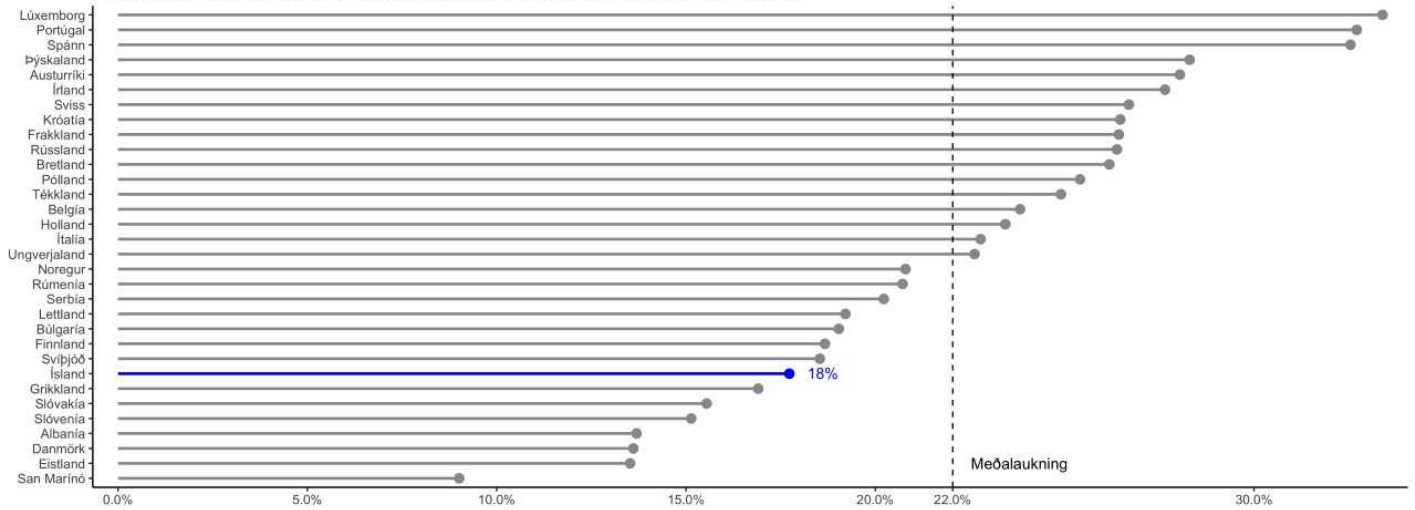
Enn er meðaltalsaukning smita er meðal þess lægsta sem gerist í Evrópu. Á sama tíma tókum við, ásamt Færeyingum, flest sýni. Hér á landi sýni aldursgreining smitaðra mjög hagstæða þróun þar sem hér á landi hafi smitaðir flestir komið úr yngri aldurshópum – annars staðar hafa fleiri í eldri aldursflokkum smitast og veikst alvarlega. Þeir sem smitast hafa hér á landi eru yngri en víða annars staðar sem er okkur hagstætt. Annars staðar hafa fleiri í eldri aldursflokkum smitast sem er alvarlegra. Minnsta breytingin hér á landi yfir í smit til eldra fólks leiðir til meira álags á heilbrigðiskerfið. Líklegt að smit verði áfram nokkuð hlutfallsleg miðað við aldursdreifingu þjóðarinnar.

Spáin er í dag að toppurinn verði hér á Íslandi líkt og á Ítalíu rétt fyrir páska – við getum saman náð að hægja á þróun faraldursins og frestað hliðrun í aldursdreifingu með því að taka þátt í aðgerðum.

Við erum öll almannavarnir.

Mynd 2. Dagleg aukning á tíðni staðfesta COVID-19 tilfella (per 1000 íbúa)

Þróun reiknuð frá því að 50 tilfelli höfðu greinst og fyrir lönd með að minnsta kosti 7 daga eftirfylgd



Upplýsingamiðlun og verkefni

Í Samhæfingarstöð almannavarna fer fram samhæfing aðgerða og upplýsingagjöf á landsvísu vegna COVID-19

Vefurinn www.covid.is

Upplýsingar um tölfræði sjúkdómsins eru uppfærðar einu sinni á dag og birtar rétt fyrir hádegi á vefsvæðinu covid.is. Á vefnum er hægt að nálgast upplýsingar um aðgerðir hér á landi vegna sjúkdómsins sem veldur COVID-19. Þar má einnig nálgast ýmsar tölulegar upplýsingar. Vefurinn er í sífelldri þróun og uppfærður reglulega. Hann er sem stendur á íslensku, ensku og pólsku. Einnig eru valdar upplýsingar arabísku, spænsku, kúrdísku, litháísku, persnesku og taílensku. Nú er kominn möguleiki á að skoða og prenta út ýmis [veggspjöld sem hafa komið út](#).

Rauði krossinn. Mikið álag er á Hjálparsímanum 1717 og sem dæmi voru tæp 3500 símtöl í síðustu viku en meðalvika er um 250 símtöl og rest er áframsent frá 1700 og símtöl tengd COVID. Sjálfboðaliðar Rauða krossins manna farsóttarhús á Rauðarárstíg og á Akureyri. Félagspjónusta víða um land hefur verið í samstarfi við RK um stuðning við folk, sem er í sóttkví eða einangrun. Í skoðun er þörf á frekari stuðning við aðra hópa svo sem innflytjendur og flóttafólk.

Björgunarsveitir

Mikil áhersla hefur verið undanfarið hjá Landsstjórn björgunarsveita að upplýsa björgunarsveitarfólk um bestu vinnubrögð á tímum Kórónaveirunnar. Smitgát er orð dagsins og björgunarsveitir hvattar til að kynna sér leiðbeiningar um aukna aðgát í sínu starfi. Nokkuð hefur dregið úr reglubundnum verkefna björgunarsveita undanfarið vegna minni virkni í samfélaginu. Vetur konungur ríkir víða þannig að ennþá má búast við ófærðartengdum verkefnum: Einnig er ólíklegt að heilsubótargöngur í náttúru Íslands leggjist af og því alltaf líkur á útköllum í óbyggðum. Haldnir hafa verið margir fjarfundir hjá björgunarsveitum og svæðisstjórnnum björgunarsveita. Í gærkvöldi var haldinn fjölmennur upplýsingafundur Landsstjórnar björgunarsveita með svæðisstjórnnum þar sem hátt í 200 þátttakendur fóru yfir hugsanleg verkefni björgunarsveita á næstunni. Deildu svæðisstjórnir reynslu sinni af undirbúningi verkefna og leituðu svara við ýmsum spurningum. Í kvöld verður síðan almennur upplýsingafundur á netinu fyrir allt félagsfólk í Slysavarnafélaginu Landsbjörg og má búast við mikilli þátttöku.

Heilbrigðisstarfsmenn í Samhæfingarstöðinni eru að skoða húsnæði, sem nota mætti sem varasjúkrahús í samstarfi við Landspítalann. Jafnframt eru þeir að setja saman heildaráætlun fyrir heilbrigðisstofnanir um viðbrögð við COVID-19.

Framundan:

- Upplýsingafundur fyrir fjölmiðla eru áætlaðir alla daga kl. 14:03.
- Næsti stöðufundur vegna COVID-19 verður föstudaginn 27. mars kl. 9:00.

Samráð og frekari upplýsingar

- **Allir íbúar Íslands** sem hafa dvalið erlendis og snúa heim 19. mars eða síðar þurfa að fara í sóttkví í 14 daga. [Sjá upplýsingar á vef embættis landlæknis.](#)
- Fréttatilkynning heilbrigðisráðherra: [Hertar takmarkanir á samkomum – mörkin sett við 20 manns](#)
- [Rafræn útgáfa vottorða til staðfestingar á sóttkví](#). Þeir sem þurfa að sitja í sóttkví geta nú sjálfir skráð upplýsingar inn á vefinn heilsuvera.is og fengið vottorð þar að lútandi. Vottorðin eru án endurgjalds. Vakin er athygli á því að skráning á heilsuveru krefst þess að notandi sé með rafræn skilríki. Þau sem eru ekki með rafræn skilríki þurfa að hafa samband við heilsugæsluna sína til að tilkynna sig í sóttkví. Þau sem þurfa að fá vottorð en eru ekki með rafræn skilríki senda póst á netfangið mottaka@landlaeknir.is
- [Bréf sóttvarnalæknis og landlæknis til skólastjórnenda, kennara og foreldra.](#) Mikilvægi þess að nemendur í leik- og grunnskólum haldi áframað sækja skóla þrátt fyrir takmarkanir á skólastarfi
- [Góð ráð vegna COVID-19 til þeirra sem eiga langveik börn og ungmenni.](#)
- [Leiðbeiningar til veitinga og gististaða vegna hámarksfjölda í hópum og hverju rými](#). Nú er sem kunnugt er búið er að herða kröfurnar vegna samkomubanns og hámarks fjöldi í hópum og hverju rými er 20 manns. Ferðamálastofa hefur í samvinnu við Embætti landlæknis og heilbrigðisráðuneytið unnið leiðbeiningar. Munum einnig 2ja metra regluna.
- [Vinnueftirlitið hefur heimildir til að loka vinnustöðum sem ekki virða hið nýja samkomubann](#) Vinnueftirlitið beinir því til vinnustaða að hlíta hertum reglum um samkomubann. Að öðrum kosti er litið svo á að þeir ógni öryggi og heilbrigði starfsmanna sinna.
- [Stjórnvöld koma til móts við vinnumarkaðinn.](#) Samþykkt frumvarp um rétt til greiðslu atvinnuleysisbóta samhliða minnkuðu starfshlutfalli vegna tímabundins samdráttar í starfsemi vinnuveitanda.
- Alþingi hefur samþykkt frumvarp, félags- og barnamálaráðherra, um rétt til greiðslu atvinnuleysisbóta samhliða minnkuðu starfshlutfalli vegna tímabundins samdráttar í starfsemi vinnuveitanda. Lögin fela í sér að laun sem greidd eru samhliða minnkuðu starfshlutfalli koma ekki til skerðingar á atvinnuleysisbótum. [Vinnumálastofnun hefur umsjón með umsóknum um atvinnuleysisbætur vegna minnkaðs starfshlutfalls.](#) Mikilvægt að halda vinnusambandi svo þekking tapist ekki. Leiðbeiningar eru á vefnum á íslensku, ensku og pólsku. Einnig spurt og svarað á vef þeirra. Almennar umsóknir um atvinnuleysisbætur eru einnig einfaldaðar á vefnum. Eru með símaþjónustu á pólsku frá kl. 13-15 og reiknivél á vefnum til að skoða minnkað starfshlutfall og áætlaðar tekjur.

Unnið í gegnum vef og síma. [Verktakar og sjálfstætt starfandi sækja um á Mínum síðum](#). Skila inn vottorði frá RSK um að rekstur hafi dregist saman.

- [Bakvarðasveit heilbrigðisþjónustunnar](#) Enn bætast við nýjar heilbrigðisstéttir í hóp bakvarðasveit heilbrigðisþjónustunnar sem fer ört stækkandi
- [Bakvarðasveit félagsmálaráðuneytis](#) Félags- og barnamálaráðherra og Samband Íslenskra sveitarfélaga, vinna í sameiningu að því að koma á fót bakvarðasveit í velferðarþjónustu. Óskað er eftir fólki sem getur starfað í þjónustu við fatlað fólk, aldraða, heimilislauða, börn með sértækar stuðningsþarfir, barnavernd og fjárhagsaðstoð. Reynsla af störfum í velferðarþjónustu er kostur en ekki skilyrði.
- [Bakvarðalista fyrir Dýralækna- til að sinna dýralækningum. Bændur hafa einnig gert sinn eigin útkallslista.](#) Sem atvinnuvegaráðuneytið, ásamt MAST og Dýralæknafélagi Íslands hafa sett upp
- [Leiðbeinandi viðmið um íþrótt- og æskulýðsstarf í ljósi takmörkunar á skólastarfi og samkomum.](#) Leiðbeinandi viðmið um hvernig beri að túlka auglýsingar um takmörkun á samkomum vegna farsóttar og takmörkun á skólastarfi vegna farsóttar þegar kemur að íþrótt og æskulýðsstarfi barna, ungmenna og fullorðna.
- [Upplýsingar sendar til samtaka sveitarfélaga varðandi samkomubann og börn.](#) Skólar, leikskólar og íþróttafélög hafa skipulagt vandlega fyrirkomulag næstu daga og vikur til að fara eftir fyrirmælum heilbrigðisráðherra um takmarkanir á skólastarfi og samkomum. Ensk þýðing í vinnslu.
- Leiðbeiningar v/ [Börn í sóttkví – leiðbeiningar og tillögur til forráðamanna](#) og [Börn með sérþarfir í sóttkví](#)
- Sjá [fyrirmæli landlæknis um að hætta valkvæðum aðgerðum](#) þannig að unnt sé að sinna sjúklingum með COVID-19 jafnframt því að veita aðra nauðsynlega heilbrigðisþjónustu.
- Hægt er að nálgast upplýsingar um niðurstöður sýna frá Íslenskri erfðagreiningu/Decode í Heilsuveru undir valmyndinni „Samskipti“. Innskráning með rafrænum skilríkjum.
- Varist vefsvindl og svik á tímum COVID-19. [Sjá frétt á vef Almannavarnadeildar RLS.](#)
- Tölfræðispá Háskóla Íslands er birt á vef www.covid.hi.is
- **Undanþágubeiðnir þurfa berast víða að til heilbrigðisráðuneytis hrn@hrn.is**

Borgarþjónusta utanríkisráðuneytisins veitir Íslendingum vernd og aðstoð í neyðartilfellum erlendis og er ein af grunnstoðum utanríkisþjónustunnar. Starfsfólk sinnir verkefnum í húsnaði utanríkisráðuneytisins í Reykjavík og sendiskrifstofum Íslands í þremur heimsálfum.

Frá 14. til 25. mars sinnti starfsfólk utanríkisþjónustunnar hátt í þrjú þúsund og fimm hundruð erindum í síma, með tölvupósti og skilaboðum á Facebook. Þá voru reglulega sendir upplýsingapóstar til þeirra ellefu þúsund einstaklinga erlendis sem skráðir voru í gagnagrunn borgarþjónustunnar sem stofnaður var 25. febrúar vegna Covid-19.

Af þeim er áætlað að um sjö þúsund manns hafi þegar snúið til baka til Íslands en um fjögur þúsund Íslendingar dvelji enn erlendis. Af þeim er áætlað að átta hundruð og níutíu manns stefni á heimkomu á næstu tveimur mánuðum. Rúmlega tvö þúsund og fimm hundruð manns hafa ekki skráð sérstakan heimferðardag og því má áætla að margir hyggist dvelja áfram erlendis.

[Grunnur borgarþjónustunnar.](#)

[Afskráning fyrir þá sem eru komnir heim.](#)

Borgarþjónustan vinnur náið með borgarþjónustum Norðurlandanna til að fylgjast með flugframboði til Norðurlanda svo hægt sé að koma þeim Norðurlandabúum til aðstoðar sem eiga á hættu að verða strandaglópar, ekki síst í fjarlægari ríkjum.

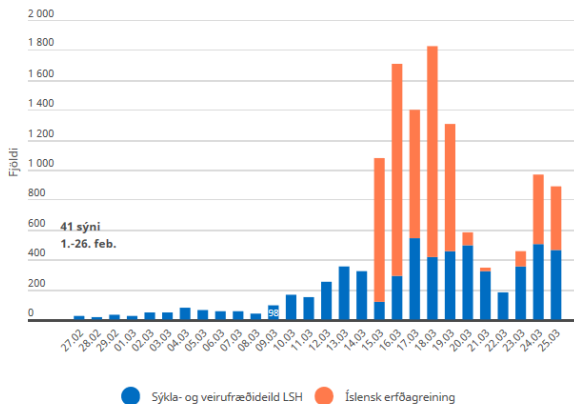


COVID-19 á Íslandi - Tölfræði

- Upplýsingar á síðunni eru sóttar úr gagnagrunni á miðnætti.

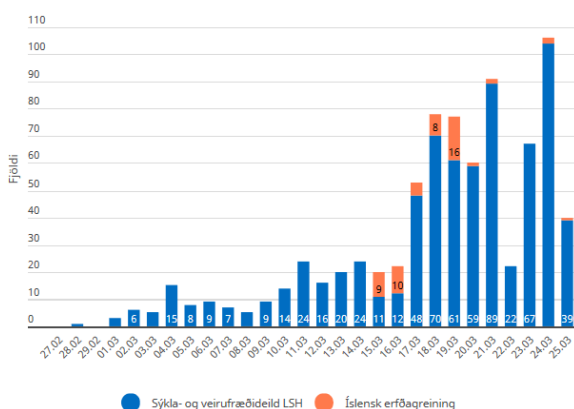
Uppfært daglega kl. 13:00

Fjöldi sýna eftir dögum



Download data

Fjöldi smitaðra eftir dögum



Download data

Heildartölur

- 802** staðfest smit
- 720** í einangrun
- 17** á sjúkrahúsi
- 3** á gjörgæslu
- 82** batnað
- 9.889** í sóttkví
- 2.427** lokið sóttkví
- 12.615** sýni

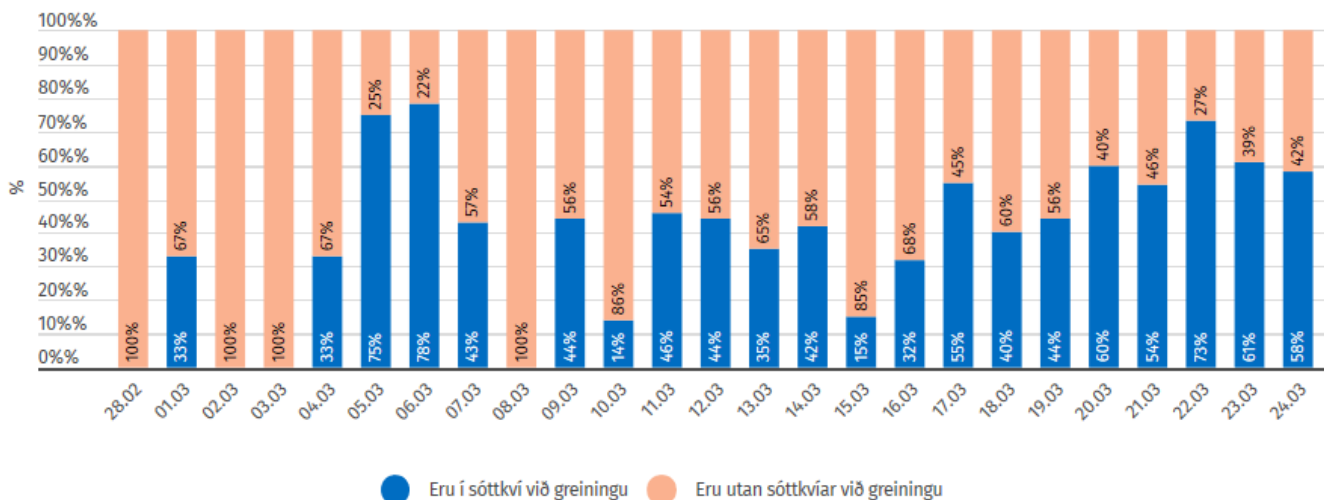
Af þeim sem greinst hafa með COVID-19 á Íslandi eru tvö látin.

Hlutfall smitaðra sem greinast í sóttkví

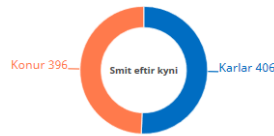


49%

þeirra sem hafa greinst voru í sóttkví

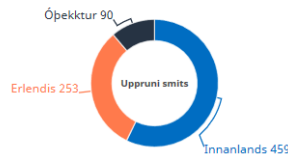


Fjöldi smitaðra eftir kyni



Download data

Uppruni smits



Download data

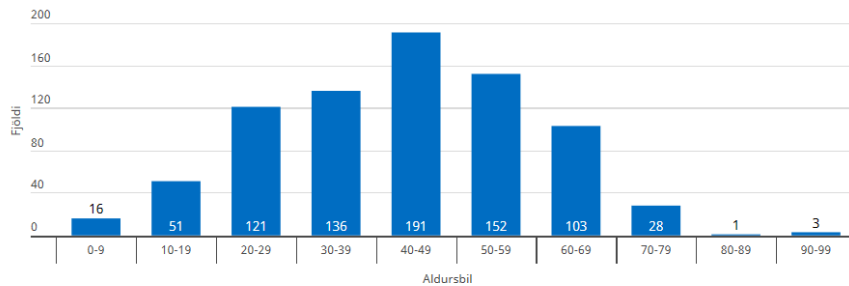
Smit / sóttkví eftir landshlutum



Landshluti	Smit	Sóttkví
Höfuðborgarsvæði	620	5113
Suðurnes	37	450
Suðurland	92	1181
Austurland	3	164
Norðurland eystra	13	412
Norðurland vestra	17	406
Vestfirðir	1	218
Vesturland	10	290
Óstaðsett	9	1652
Útlönd	0	3

Download data

Fjöldi smitaðra eftir aldri



Download data

Kórónaveira – útbreiðsla erlendis

Í dag hefur sýking af völdum COVID-19 verið staðfest hjá **um 495,086 einstaklingum** samkvæmt John Hopkins og **um 22,295 einstaklingar** hafa látist. Þá hafa **119,978 einstaklegar náð** sér eftir veikindin. Mikill vöxtur hefur verið í dreifingu veirunnar í Evrópu. ECDC hefur breytt áhættumati sínu yfir í að faraldurinn geti orðið meðalstór eða mikil lýðheilsuógn. Sjá vef [Sóttvarnastofnunar Evrópu \(ECDC\)](#) varðandi þróun mála í hverju landi fyrir sig. Sjá áhættumat ECDC.